

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kór. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy órá . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
Hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szlavoniai magyarok.

Pécs, 1901. július 16.

Erdemes munkát végez az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mikor a magyarországi kivándorlás ügyét beható tanulmány tárgyává teszi és módokról gondoskodik, a melyekkel ezt a nagy nemzeti csapást orvosolni lehessen. Mert valóságos országos csapásnak kell tekintenünk azt a jelenséget, ha egy átlag oly gyér népességű országból, a milyen Magyarország, a mely természeti kincseinek gazdagságával sokkal nagyobb néptömegeknek is biztos megélhetést nyújthatna, százezrével vándorol ki a föld népe.

Még aggasztóbbá teszi ránk nézve ezt a tünetet az a körülmény, hogy a kivándorlók zömét magyarok képezik, akikben pedig tudvalevőleg minden más népnél mélyebben gyökerezik a ragaszkodás a hazai földhöz. Itt nem lehet szó holmi szerencsevadászatról, kalandos hajlamról, a mely nem hagyja nyugodni a biztos existenciával bírókat szülőtte földjükön és hirtelen gazdagodást ígérő vállalkozások után idegenbe hajtja őket; a viszonyok erősen kényszerítő hatalmának kell az oknak lennie arra, a mi kezükbe nyomja a vándorbotot és máshol kényszeríti őket keresni azt, amit idehaza már nem találnak: a türhető megélhetést.

A Dunántul hazánknak egyik legáltalottabb része s mégis a kivándorlás folyamata innét évről-évre fokozódó mértékben erősödik. Igaz, hogy innét a legtöbben nem a távoli Amerikába vándorolnak ki, hanem a szomszédos Szlavóniába települnek át, a mely szintén a magyar szent korona birtokához tartozik s így rendes körülmények között azt kellene hinnünk, hogy az oda való áttelepülés nem is nevezhető szoros értelemben vett kivándorlásnak, hisz az áttelepülők megmaradnak a régi állami kötelékekben.

Csak hogy ez csak a papiroson áll, a valóságban pedig az áttelepülő magyarok gazdasági, kulturális, politikai érdeke és nemzetisége nagyobb veszedelemnek van kitéve, mintha a nagy óceánon tulra vándoroltak volna ki, mert a szabad Amerikában az államhatalom egyenlő elbánásban részesít minden letelepülőt s nemzetisége miatt nem üldöz senkit; míg Horvát-Szlavonországban kormányhatalom és

társadalom egyenlő ellenséges indulattal fogadja a magyar letelepülőket csak azért, mert magyarok és tüzzel-vassal rajta vannak, hogy azokat a legrövidebb idő alatt átgyurják horvátokká, vagy pedig kiüldözzék, akik magyar voltukat megtagadni nem akarják.

Szomorú adatokat közölt az O. M. G. E. kiküldötte a „Hazánk“ hasábjain ezekről az üldözésekről. Már Eszéken kellett tapasztalnia az általa felkeresett hivatalos körök rideg magatartását, mikor a szlavoniai magyarok viszonyairól információkat akart szerezni s a saját szavai szerint a hivatalos apparátus részéről olyan ellenséges magatartást észlelt a határozottan nagyszámu magyarsággal szemben, mely páratlan kiméletlenségével valóban ritkítja párját. Nem is zaklatta soká információkért a begombolkozott hivatalos urakat, hanem sorra járta a magyarok lakta szlavoniai községeket és ott csakugyan megdöbbentő állapotokat talált.

Gazdasági tevékenységről, a nép vezetéséről — ugymond — szó sincs, legalább a magyar parasztság között ennek semmi tanujele nem mutatkozik, úgy hogy a kitelepült magyarok, dacára a horvátokét messze fölülmuló szorgalmuknak és értelmesség voltuknak, gazdaságilag nemcsak nem haladnak, de mindjobban eladósodnak s birtokaik a horvát pénzügyi hatóságok és káptalanok jelzalogos kölcsöneivel terhelvek.

Ehhez járul aztán a horvát hivatalos organumok lelketlen magatartása, a mely valóságos rabszolgai állapotba süllyeszti ottani véreinket. Magyar községbe csakis olyan jegyzőt tesznek, aki egy szót sem tud magyarul és sóviniszta horvát, tehát községei magyar lakosságát nem gondozására és ótalmára bizott népnek, hanem üldözendő ellenségnek tekinti; ennek üldözése ellen pedig hasztalan keresnek orvoslást a politikai hatóságoknál, mert ezeket még nagyobb magyargyűlölet vezérli intézkedéseikben, úgy hogy a szlavoniai magyar ember legtöbb esetben lemond arról, hogy jogorvoslást keressen, mert ugyis tudja, hogy annak nincsen fogamatja.

Még az ottani pénzügyi hatóságok is, a melyek pedig közvetlenül a magyar kormány alá vannak rendelve, oly kiméletlen és tendenciózusan tulszigoru elbánásban részesítik a szlavon magyar pa-

rasztságot, hogy ezzel végsőig veszélyeztetik az odavaló magyarság létalapját.

Hát valóban fellázad az ember vére, látva azt a gyáva tehetetlenséget, vagy bűnös nemtörődést, a melylyel a magyar kormány eltűri a horvát hatóságoknak azt a lelkiismeretlen packázását, a melylyel magyar véreinket mintegy törvényen kívüli állapotba helyezik.

Hisz más állam kormánya még a tőle egészen független külföldön is megvédelmezi polgárait a jog és törvényellenes üldöztetés ellen; Magyarország kormánya pedig ölberakott kezekkel nézi, mint pusztítják ugyanazon állami kötelékbe tartozó hatósági közegek autonómiájuk köpenye alatt ottani polgártársainkat gazdaságilag úgy, mint politikailag, kiforgatva őket legszentebb jogaikból: sőt elnézi még azt is, hogy ott működő saját közegei is buzgón segédkeznek az autonóm hatóságoknak a lelketlen pusztítás gyalázatos munkájában.

Anglia, Francia- vagy Németország a legerélyesebb diplomáciai akcióval is kikényszeríti az elégtételt bármely idegen államhatalomtól, ha ott csak egyes polgára is jogtalanságot szenvedett; a magyar kormány pedig 300,000 magyarországi települő panaszára is csak azt válaszolja, hogy nem segíthet rajtuk, mert nem avatkozhatik a horvát autonóm hatóságok dolgába.

Kormányunknak ez a gyáva meghunyászkodása növel szarvakat a nagy horvátország rögeszmétől elkapott horvát hatóságocskáknak s teszi végeredményében ellenségévé a magyar állameszmének az ottani hatóságok által üldözött magyarokat is, mert ugyan hogy tiszteljük azt az állameszmét, hogyan ragaszkodjanak ahhoz a hazához, a melynek egész állami tekintélye nem akarja vagy nem képes őket megvédelmezni egy alárendelt tartomány örjögő hatósági közegeinek visszaélései ellenében.

Széchenyi mondásaként oly kevesen vagyunk magyarok, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmeznünk és kormányunk szó nélkül hagy 300,000 magyart odaveszni itt a tőszomszedságunkban. Ha már olyan tehetetlen a horvát autonómia tulkapásával szemben, hát emberelje meg magát más irányban és telepítse vissza az odaköltözött magyarokat

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a mai napon a hivatalos vizsgálat megejtése után

drogua és illatszer-üzletet nyitottam.

Minden e szakmába vágó árukat a legelső cégektől szereztem be. Megrendeléseket a legpontosabban teljesítem. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri, maradtam

tisztelettel

KREBSZ ÖDÖN,
droguista.

PÉCS, Irgalmasok utca 10. (A Béka bolt mellett.)

Uj-drogeria!

magyar földre; azok szíves örömet hagyják oda szenvedéseik színhelyét, ha a magyar kormány ottani birtokaik értékesítését közvetíti s itthon biztosít számukra munkát és kenyeret.

A megrendelések gyűjtése és a bortermelés.

Pécs, 1901. július 16.

Dacára »szabadelvű« kormányzatunknak és a törvényhozás »szabadelvű« többségének, a közgazdasági téren egyik reakcionárius törvény és intézkedés a másik után szavaztatik meg és a liberalizmus hangoztatása mellett rendőrállammá fejlődünk, ahol lépten nyomon az ellenőrzés, a rendszabályozás és tilalom gátolják a gazdasági tevékenység szabad kifejtését.

Meghozott törvénnyel szemben természetesen nem akarunk állást foglalni. De egy kérdést vetünk föl, melyet legközelebb a főváros egyik kereskedelmi szakterületében tüzetesen tárgyaltak és mely épen nálunk — a hol a bortermelés oly nagy fontosságú — megérdemli a vitatást.

Köztudomású dolog és minden jobbmódu ház saját tapasztalatából tudja, hogy a jobb borokat, vagy ha úgy tetszik, műkifejezéssel: a fajborokat, rendszerint ügynökök szokták ajánlatba hozni. Így a bordeauxi vagy rajnai borokat ép úgy, mint a jó magyar fajborokat időnkint megjelenő ügynökök kínálják és szokás is ily kínálat alapján megrendeléseket tenni, sőt rendes üzleti összeköttetéseket folytatni. Természetes, hogy ezek az ügynökök fő üzletüket nem a borkereskedőknél, korcsmárosoknál, vendéglősöknél, szóval nem a hasonló cikkel üzletelő iparosoknál és kereskedőknél, hanem jómódu és gazdag magasházaknál szokták kötni, vagyis oly feleknél, kiknél a július 1-je óta érvényben levő, a megrendelések gyűjtésének tilalmáról szóló törvény szerint tulajdonképp megrendeléseket szerezniök nem volna szabad.

A hasonló irányú német törvény világosan kimondja, hogy a borkereskedésre a megrendelések gyűjtése meg van engedve. Az osztrák parlament tehetetlensége folytán megakadt hasonló törvényjavaslat tárgyalásánál erős nézet küzdött amellett, hogy a törvény a borra nézve tegyen kivételt s engedje meg a meg-

rendelések gyűjtését úgy, mint eddig. *A nálunk érvényes törvény végrehajtási rendelete a borról nem emlékezik meg.* Kérdés tehát, szabad-e nálunk ezentúl borra nézve magánfeleknél megrendeléseket gyűjteni: igen, vagy nem?!

Első pillanatra, úgy látszik, a kérdés egészen tiszta; a törvény tiltja a megrendelések gyűjtését, a miniszteri rendelet nem sorolja fel a bort a kivételek közt, mint melynél a megrendelések gyűjtése meg van engedve, így tehát borra nézve nem szabad megrendeléseket keresni magánfeleknél.

Csak hogy ezzel az egyszerű felelettel ezuttal nem elégedhetünk meg. *A törvény ugyanis az ipartörvény egyik szakaszát módosítja.* Az ipartörvény intézkedései mindazáltal a törvény világos rendelkezései szerint ki nem terjednek a mezőgazdasággal foglalkozókra; tehát a bortermelőkre sem és még akkor sem, ha az saját mezőgazdasági cikkeit, tehát ez esetben a saját borát forgalomba hozza. Ha az ipartörvény intézkedései nem alkalmazhatók a bortermelőre, a midőn saját borát forgalomba hozza, úgy az ipartörvényt módosító új törvény sem nyerhet rá alkalmazást. *A bortermelő tehát eszentul is akár maga, akár megbízottja (tetszés szerint ügynöke) által továbbra is elmehet bárkihez és kérhet megrendeléseket,* szóval reá az új törvény nem alkalmazható és ha mégis alkalmaztatnák, az törvényeink világos megsértésével történnek.

Másképp áll a dolog a kereskedőre. A borkereskedő az ipartörvény intézkedései alá esik; ő reá tehát az új törvény is alkalmaztatik; ő eszentul borára megrendeléseket nem gyűjthet. Lesz tehát egy, az ország közgazdaságára nagyon fontos cikk, melyre nézve két féle eljárást kell alkalmazni; a termelő kereshet és gyűjthet bárhol megrendeléseket; a kereskedő nem. És így lesz ez a külföldi borokra nézve is, mert nemzetközi törvényeink az egyenlő bánásmódot biztosítják e tekintetben a külföldieknek a saját nemzetbelivel.

De ilyen állapotnak fentartása, a mely egyik gazdasági osztálynak ténykedését más mértékkel méri, mint a másik osztálybeliét, — művelt államban lehetetlen, sőt naponkint visszasságokra és ellentétes eljárásokra adhatna alkalmat és utóvégre is odavezetne, hogy a fajborokkal való kereskedés és a fajborok értékesítése a hatóságok önkényétől függne és a jóhiszemben eljárók folytonos üldözését és birságolását vonná maga után.

Pedig nem csekély dolgról van szó. Évenként millió és millió forint értékű borok piaca az, melyet a szóban álló törvény veszélyeztet és ha véletlenül kormányunk arra a rideg álláspontra állna, hogy a szakkörök fölterjesztése ellenére a bornál a megrendelések gyűjtését eltiltaná: akkor nemcsak a hazai piac van veszélyeztetve, de Ausztriában mindenestre hasonló intézkedések lépnének életbe és Németországban valószínű, hogy a kölcsönösség alapján a magyar borok forgalmát korlátozni fognák, miután a német boroknak szabad forgalma nálunk megakadályoztatnák.

És ugyan kinek használna az, ha a borok megrendelésének gyűjtése korlátoztatnák? A helybeli kereskedő, avagy a helybeli korcsmáros sujtatnák-e azzal, ha továbbra is fajborokkal jönne a termelő vagy ügynöke a helység gazdagabb és vagyonosabb lakójához és rábírná őt megrendelésekre? A törvénynek az az intenciója, hogy a vidéki iparos és kereskedő vevők a kívülről jövők által ne korlátoztassék, a fajborok ajánlatánál teljesen sértetlen marad. Az a gazdagabb és vagyonosabb lakója a vidéki városoknak amúgy sem szokta a helybeli borkereskedőtől vagy épen a helybeli korcsmárostól pincáját borral ellátni; amúgy is másfelől szerzi be ebbeli szükségleteit.

De igenis ártunk és nagyban ártunk hazai borkereskedelmünknek és bortermelésünknek. Közel husz éve erélyesen folyik a védekezés a fillokszera ellen; nagy költséggel és sok munkával felújítottuk szőlőinket; már-már bizton reméljük a gazdagabb borterméseket. Értékesíteni akarjuk a sok évi várakozás, áldozat és kitartás útján szerzett eredményt. És ugyanakkor, mikor minden módon azon kellene lennünk, hogy a bor kelendőségét biztosítsuk, ugyanakkor egy törvény viszorító-jába kényszerítjük kereskedésünket, mely törvény tán bizonyos esetekre megfelelő, talán szükséges is lehetett, de borkereskedésünk s főképp fajboraink tekintetében határozottan ártalmas.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szíves beküldésére kéri a kiadóhivatal.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Örök tavasz.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: Murintsek Ilona.

(Folyt. és vége.)

— Csak hogy soká kell ám várni, nagyon soká, de a cél, melyért küzdünk, annál magasabb lesz. Szerelmünk megadja nekem azon természetfölötti erőt, mely biztosan vezet a kitűzött célhoz, néked édes szerelmem, megadja azon nemes türelmet, melylyel tavasz-ifjúságotad fel tudod áldozni egy kilátásba helyezett boldogságért. Itt kell ragyogni az arany gallérnak, akkor egymásé leszünk. Oly végtelennek tetsző idő lesz, de én érzem, hogy tiszta szerelmünk szárnyakat kölcsönöz neki.

— Azért, ha nem bízol bennem, mond meg most, még van idő az ebredő szerelmeit kitépni, melynek sebe bár örökké megmaradna; de ha felépitem szívemben a szerelem aranytornyát és azt évek múlva lerombolnád, érzem, hogy alátemetnéi engem is. Bizom benned, Feri, várok reád és szeretni meg nem szünlek soha.

Egy hosszú, forró csók pecsételte meg esküvésüket, az orgonabokrok lágy susogással

felelték, egy kis fülemle szerelmes dalba fogott, mintha tanui lennének ezen őszinte, tiszta, ebredő szerelem ígretének.

*

Barcsay Feri főhadnagy lett, a Benedek-lányok már férjhez mentek, már Lenkénél egy fiatalabb is, csak ő és legifjabb huga maradtak még otthon.

Mosolygó szemű szép leány lett belőle, azon lélektisztaságot megőrizve, mely irtózt minden számítástól és érdektől.

Szívében megőrizte első szerelmét, még oly édes, eleven, mintha ma vallották volna meg egymásnak.

Azóta már két nővérenek tűzte fejére a myrtuskoszorút, szívében nem érezve irigységet, csak egy forró köny gördült le szép arcán, a szánalom könye, ha testvéreire gondolt, kik érdekből áldozták fel ifjúságukat, egész életüket.

Barcsay szívében is ott égett a szerelem tiszta lángja, melyet az évek nem voltak képesek eloltani, sőt inkább nagyobb lángra gyújtani. Megfeszített erővel tanult, kivirta elűjáróinak elismerését és alig harminc éves korában százados lett.

Ha eicsüggedt, ha zugalódott a kegyetlen sors ellen, hogy szíve vágyat nem követelheti, mert az a fényes, hideg érc hiányzott boldogsága megalapítására; akkor Lenke in-

tette őt türelemre az ő tiszta, angyali jószágával:

— Nézd, Feri, már hat év telt el első szerelmi csókunk váltása óta és szívünk még mindig szerelmünk tavaszában van. Légy türelemmel, még pár év s megeljük jutalmát várakozásunknak.

— Igen, ha megvénülünk!

— Bohó, ha fejünk fölött el is röpködnek az évek, szívünkben ifjak maradunk.

— Miért nem tudlak most magaménak nevezni, midőn ifjai láng ég szívemben, mért nem szabad nekünk is boldognak lenni, mért kell várni, míg belefáradunk.

— Dehogy fáradunk bele, hiszen úgy szeretsz még, mint azelőtt, az én szememben pedig még mindig a kis hadnagy vagy, csak lelked lett nemesebb.

— Te angyali jószág! Türelmeddel megédesíted életemet, a melynek éltető fény sugarára vagy!

Igy teltek el újból az évek, de szerelmük el nem szunnyadt.

Legifjabb hugát öltöztette Lenke szép fehér menyasszonyi ruhába, feltúrta a hosszú fehér fátyolt, mialatt kezei remegtek. Belefáradt már ő is a várakozásba? Nem! De elfogta a vágy őt is ifju menyasszonynak lenni, míg a fehér ruha jól illelnek aranyzóke hájához.

De egy pillanatra komorodott csak el,

Szegény bolondok.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. júl. 16.

Nincs tán még egy olyan intézménye az országnak, melyért annyi papirost fogyasztottak volna, mint a mennyit épen az elmebetegek »érdekében« fogyasztottak, de nincs is tán még egy olyan ügy, mely fontosságánál fogva jobban megérdemelné a vele való foglalkozást, mint az elmebetegek ügye, mely azonban minden az érdekében elkövetett intézkedések dacára, még ma is sajnálatra méltó állapotban leledzik.

Sajnálatraméltó, eme állapot legtalálhatóbb jelzője, mert tény, hogy egy egy megtévelyodott ember szenvedései elcsorban is a humanitás szempontjából az emberek szánalmát költi föl s csak azután kezdünk arra gondolni, hogy a szerencsétlen betegek állapotán segíteni is kellene.

A kormányt nem lehet e sajnálatraméltó állapotban levő ügy elhanyagolásával vádolni, mert hiszen valahányszor csak egy-egy elmebeteg ember beállott családirtónak vagy közveszélyes voltával embertársai testi épségét veszélyeztette s az ország sajtója panaszos hangon sürgetni kezdte az elmebeteg emberek elhelyezési ügyének rendezését, rendszerint hosszas vajadás után megszületett egy-egy miniszteri leirat. Ezekben aztán a belügyminiszter a lehető legszigorubbán utasította az egyes hatóságokat, hogy elmebetegeik s főleg a közveszélyesek elhelyezéséről gondoskodjanak, vagy pedig átirata miniszter a m. kir. országos statisztikai hivatalhoz, hogy készítsen részletes statisztikát az ország területén szülő elmebetegekről.

Ezek a rendeletek s átiratok haladéktalanul teljesítve is lesznek: a hatóságok összeráncolt homlokkal és komoly képpel gondolkodtak azon, hogy hol helyezték el tekintélyes számú elmebetegeiket s végre is arra a konkluzióra jutottak, hogy, hiszen az országos tévelyda óriási drága pénzben készült épülete tán arra való, hogy abba elmebetegeket helyezzenek el? Midőn azonban beutaló irataikkal kopogtattak a Lipótmezei tévelyda nehéz tölgyfa-kapuján, onnan belülről nagy kedélyesen azt kiáltották ki: »Nincs hely!« — Hát akkor minek gondoskodjék a hatóság?!

A m. kir. országos statisztikai hivatal is megfelelt a maga kötelességének. Szinte kínos pontossággal készített statisztikát arról, hogy hány elmebeteg van Magyarországon, ezek közül mennyi a »közveszélyes« s végül meg-

döbentő számokkal mutatta ki, hogy mennyi a »magányosok« apolása alatt levő »tévelydottak« száma, mi kevésbé választékos nyelven annyit jelent, hogy hány szegény bolondnak nem jutott hely az országos tévelydában.

A közelmúltban aztán történt nálunk egy olyan história, melyet a statisztikai hivatal kibocsájtott kimutatásának számaira tekintettel s ezekkel egyidejűleg érdemes közölni.

Az történt, hogy Baranyavármegye hegyháti járásának Kán községéből egy elmebeteg embert hoztak be Pécsre. Hogy közveszélyes volt-e az illető, azt nem merjük állítani, annyit azonban tudunk, hogy utközben bicskaszóval akarta magát az őt szállító sógora és fivére kezéből kiszabadítani. Mikor aztán beszállították valahogy a kórházba, itt az osztályorvos azon kezdte a »felvételt«, hogy így nem veheti fel a beteget, hanem hozzanak a községi bírótól hivatalos írást, egyebekben pedig úgy sincs hely a kórházban.

S dacára annak, hogy ez az eljárás egy kétségtelenül elmebeteg emberrel szemben az első pillanatra tán különösnek látszik, a kórházi orvos eljárásához szó sem férhet, ez kétségtelenül helyes volt, mert a községi előjárásnak — kellett volna tudni az ily esetekben követendő eljárást, kérdezősködött volna hivatalos uton az iránt, van-e az ő bolondjuk számára hely a kórházban s nem csak egy négy órai kocszi utra cipelni azt az elmebeteg embert, kiről nem tudni, mely percben ront bicskát, a hogy különben tette is.

A kórházi orvos nem tehet ily esetben mást, minthogy megtagadja a felvételt elsősorban azért, mert a mi kórházunkban úgy is igen kevés az elmebetegek elhelyezésére szánt hely, másodsor azért, mert egy dühöngő örültrek készülő embert lehetetlen egy zárkába helyezni el valami csendesebb, lábadozó elmebeteggel, harmadsor pedig azért, mert hivatalos beutaló átirat s községi orvosi bizonyítvány nélkül elmebeteg kórházban felvenni nem szabad.

Igy hát aztán mit tehettek egyebet a derék kániak, újra kocsira tették a maguk bolondját s a községi előjáráság bölcsessége folytán négy óráig kocsiztak vele, míg haza nem értek!

A m. kir. belügyminiszter ur pedig, a hogy megkapta saját kérelmére a m. kir. országos statisztikai hivatalnak az elmebetegekről szóló kimutatását, aggodalmasan csóválta meg a fejét s mint az a bizonyos császár fontoskodva mondta:

— Hm! Tenni kellene valamit!

Végre, végre! Lazas sietséggel, mintha minden nap egy évtized volna, sietett Lenkéhez.

Bár nyomtalanul nem vonultak el az évek, azért Lenke az ő érett leányos szépségében, a szép Barcsay őrnagyhoz gyönyörűen illett.

Fehér, nehéz menyasszonyi ruhájában, mely oda simult telt idomaihoz, úgy nézett ki, mint egy rég felnyílt lilium, mely minden percben a szakasztásra vár.

Feltűzték az ő aranszőke hajába is a koszorút és a midőn bele nézett a tükörbe, ott látta az arany fonatok között az első ezüst szálát.

Reá hajolt az asztalka márvány lapjára, mely sóhaj tört fel kebléből, nehéz, fényes cseppek peregtek le arcán.

— Már megvénültem! — susoga.

— Kis bohóm, — szólalt fel Barcsay hangja — édes, türelmes szívem, tudod-e mit bizonyít ez az ezüst szál? Hogy kiállottuk az igaz szerelem azon tűzpróbáját, melyben a szerelem csak szerelem marad, mel, idő alatt ha ifjuságunk himporát el is veszítettük arcunkról, azért szívünkben örökké mosolygós, arany fényugaras tavasz maradt!

Hirek.

Pécs, 1901. július 16.

Levél a pénzügyminiszterhez.

Kegyelmes Uram!

Hallom kollegáimtól, kik ujságot is olvashatnak, hallom: kegyelmességed ugyancsak odamondogatta a való igazságot Magyarország tisztviselőinek.

Iszonyatos vakmerőség, érthetetlen feltűnési viselkedés!

Megrendítik azt a bizalmas viszonyt, mely addig a szeretet gyengéd kapcsaival fűzte őket a magas kormányhoz, durva kézzel félrelökik szorgoskodó jóakaróikat s — Uram Istenem — már-már a sztrájk, a forradalom terére lépnek!

S mindez miért?

Nevetséges semmisépgé. Nem tudnak megélni busás javadalmazásukból, mind többre és többre vágnak, ők: az állam örökké éhes, kielégíthetetlen molochjai.

Kegyelmes uram!

Hadd illusztráljam a magam helyzetével tisztviselő társaim mozgalmának jogtalan voltát! Családos ember vagyok, asszony és 4 apróság segít kenyeret fogyasztani.

Mert valami sok iskolát nem végeztem (most készülő miniszteri engedélyvel utolsó jogi szigorlatomra) s csak érettségit szereztem, meg egynehány szak-bizonyítványt, hát természetesen nem adhatnak főispáni fizetést.

Lakbérremhez csak 200 koronát kell hozzáadnom, hogy fényűző hajlamaimat kielégítve két szobás lakást tarthassak, ugyan 6 embernek elég vón 1 szobácska is (olvassom: Budapesten 20—30 is megfér még kisebb helyen).

Igy persze megélhetésünkre 1400 korona helyett 1200 marad, vagyis 6 fej közt elosztva 200 korona jut egyikünkre esztendőnkint.

És ez elég.

No igen, mert elégnek kell lennie.

Mintha ugyan a kis cselédek kevéskét véznák, haloványak lennének, mintha az asszony szemei alatt kék gyűrűk, a tejszín-arcáján keserű barázdák rakódnának s mintha némelykor úgy csendes éjszakákon fojtott zokogás hangját hallanám!

Semmi!

Az ilyes asszonyféle nagyralátó és elégedetlen. Még azt akarja, hogy minden vasárnap okvetlen hús följön a tűzhelyen, hogy a kölykek tisztességes ruhában járjanak s az én ünneplő kabátom ujjá ne legyen olyan igen-igen rojtos.

Semmi!

Ha férfi vagy, légy ferti s ne hitvány, gyöngé báb!

Némelykor, bevallom, rám is ragad valami türelmetlen, csillapíthatatlan vágyakozás. Mikor példának okáért a legkisebbik babánk kínosan vergődik vánkó-káján lázas betegen — és nincs miből gyógyíttatni, vagy mikor a szomszéd kőműves pallér arisztokratikus fölényvel hozza tudomásunkra, hogy ma familiájával a cirkuszban, a színházban egyebütt fog mulatni . . .

Kegyelmes uram!

A tisztviselőknak nincs igazuk.

Akarjanak és tudjanak takarékosan élni, ne engedjenek minden hivatásos emberi gerjedelemnek, felejtsek el mindazt, mit szepet, jót és nemeset láttak, tanultak, s a mi az életfentartáson kívül egyéb szükségletek kielégítésére szolgálhatna; — szóval legyenek teljes bizalommal kegyelmességedhez, a ki bizonyára segíteni fog annyira, amennyire épen kell és lehet.

Mert a fő — szerény véleményem szerint — költségvetésünk csorbítatlan épsége, a melyen kegyelmes uram csuf foltot megtűrni nem fog s tudom, meg nem engedi, hogy zárószámadásunk felesleget ne mutasson, mikor

ott látta maga mögött állni szomorú, gyötrő arckifejezéssel Barcsayt, kinek lelkében szilajul háborgott a türelmetlenség vihara.

— Feri!

Erre a lány, édesded hívásra Barcsay oda lépett hozzá; soká, mélyen nézett a szemé közé, mialatt férfias arcáról lassan lepergett egy köny: soká lesz még, nagyon soká Lenke!

De a leány erős nőiességgel, magába tudta fojtani a feltörő könyzapot, oda simult hozzá, mialatt simogatta szép, férfias arcát: nem baj Feri, de mégis meglesz és meglásd, szerelmünk egén nem aludtak még ki a melegítő, fénylő csillagok.

Már tíz év telt el reménykedés és szerelem között, egyszerre eljön az idő, midőn szerelmünk tűzpróbáját kiálljuk és felleljük ifju tavaszi almánk koronáját.

Mit érne az én életem nélküled, édes Lenkém! Kietlen avar lenne, melynek kietlen pusztaságában bele kellene pusztulnom.

Szerelmünk éleszi új reményre csüggedő lelkemet.

— Éppen ezért csak remélj és szeress!

*

Ujra eltelt öt év és Barcsay Feri túlszárnyalta összes társait: őrnagy lett.

Midőn az arany gallér ott csillogott nyakán, szemében összegyűltek a megkönnyebbülés, öröm könnyei.

az eszményi zárószámadás telesleg nélkül el nem képzelhető.

Nvugodt lehet kegyelmességed: mi rendületlenül koplalunk továbbra is.

K.

Napirend 1901. július 17-én.

Naptár: szerda, július 17. — Róm. kath.: Elek. — Prot.: Elek. — Görög-kel.: (jul. 4.) András. — Zsidó: Ab 1. — Nap két 4 óra 5 perckor; nyugszik 7 óra 31 perckor. — Hold két 5 óra 55perckor reggel; nyugszik 8 óra 5 perckor este.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: keleten csapadék, meleg idő és zivatarok várhatók.

— (Szepessy emlékezete.) Pécs városa minden évben kegyeletesen emlékezik meg néhai négyesi Szepessy Ignác báró, volt pécsi püspökről, a fejedelmi bőkezűségéről s jótékonyágáról nevezetes főpapról. Ma is megülte emlékezetét nemcsak a város, hanem a pécsi püspöki jogliceum is. A liceumi templomban ugyanis ma délelőtt 9 órakor volt a requiem Szepessyért, a melyet Troll Paul. Ferenc választott püspök tartott fényes segédlettel. A kóruson a székesegyházi karénekesek instrumentális gyászmisét énekeltek. Délelőtt 10 órakor a belvárosi templomban Károly Ignác apátplebános mondta nagy asszisztenciával a gyászistentiszteletet, melyen a város képviselőjében Nendvich Andor helyettes polgármester, Reeh György és Oberhammer Antal városi tanácsnokok és Zavaros Péter ny. polgármester-helyettes jelentek meg. A kóruson itt is székesegyházi karénekesek énekeltek zenekísérettel.

— (Ötéves találkozó.) Tegnap esti számunkban beszámoltunk ugyancsak a fenti címen azon ifju hölgyek találkozójáról, kik ezeltől öt évvel fejezték be polgári iskolai tanulmányaikat. Az a cikkeske a tegnapi napról szólt természetesen. A jubiláló leányok ma reggel testületileg elmentek Farkas Irma tanárnőjükkel a székesegyházba s ott a Mór kápolnában csendes misét hallgattak. Mire után szétoszlottak s délelőtt 11 órakor ismét találkoztak a sétátéren, a honnan szeretett tanárnőjük, Farkas Irma lakására mentek s szeretetük, hálájuk s ragaszkodásuk jeléül gyönyörű emléktárgyat nyújtottak át, melyre a mai dátum volt bevésve. Az emléktárgyat iskolatársnői nevében, szép beszéd kíséretében Breining Olga kisasszony nyújtotta át, mire a tanárnő meghatott hangon köszönte meg a jóleső figyelmet. — Ezzel aztán véget ért az ötéves jubileum. Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy öt év múlva s pedig Ur napján délelőtt, ismét találkozóra fognak egybegyülni ezek az ifju, szép hölgyek, akkor majdan már asszonyok, mi több, nagyságos asszonyok! . . .

— (Eljegyzés.) Vrablica Dezső, okleveles jegyző Bajsáról eljegyezte Gyimóthy Terkát, Pécsen.

— (A Szita ügyhöz.) Az Amerikában időző rácmecskei körjegyző ellen a vármegye alispánja a fegyelmi vizsgálat folyamatba vételét rendelte el s ennek folytán a »Baranyamegyei Hivatalos Lap« legutóbbi számában a pécsváradai járás főszolgabírája a következő felhívást tette közzé: „Felhívás. Ismeretlen tartózkodású Szita Sándor állásától fölfüggesztett rácmecskei körjegyzőt föl hívom, hogy az ellene folyamatban levő fe-

gyelmi vizsgálat megejthetése végett f. évi augusztus hó 25-éig előttem annál is inkább jelenjék meg, mert ellenkező esetben a tárgyalást távollétében is megtartom s az iratokat határozat hozatal végett alispán ur ő nagyságához fölterjesztendem.“

— (Szabadkai diákok Pécsen.) A felnőtt diákok vakációs mulatságai közé tartozik a távgyaloglás is, melyet előszeretettel kultivál a sportkedvelő fiatalság. Ma délelőtt a turisták rövid nadrágos, csinos kosztümjében négy fiatalember járt Pécsen. Szabadkai diákok a fiatalemberek, kik gyalog jöttek hozzánk. — A szabadkai diákok, névszerint: Fleischer Róbert, Heim Matyás, Bodulyics József és Kelemen János ma délelőtt megtekintették a székesegyházat s délben Harkányba mentek, honnan egy napi pihenő után visszatérnek Pécsre s innen vonaton mennek haza.

— (Helybenhagyott csődnyitás.) Junius hó 14-én megjelent számunkban közöltük, hogy Geiger Gyula, szegszárdi ügyvéd ellen, a szegszárdi Takarékpénztár kérelmére a csődöt elrendelték. Az a nagy feltűnést keltő csődügy felülvizsgálatra a pécsi kir. ítélőtáblához került, melynek első felülvizsgálati tanácsa ma foglalkozott az ügygel. A felülvizsgálati tanács, melyben Pilch Antal, elnök-helyettes, tablabiró, elnökle a Tóttósy Béla, Kaufmann Nándor, Cziglányi Béla és Holics Gyula táblabirák vettek részt, a szegszárdi királyi törvényszék csődelrendelő végzését csak egyes rendelkező részeiben módosította, különben pedig a csődnyitást Geiger Gyula ellen helybenhagyta.

— (Állatorvosi kinevezések.) A magyar kir. földmívelési miniszter kinevezte magy. kir. állatorvossá a tizedik fizetési osztály harmadik fokozatába Wellmann Oszkár, magy. kir. állatorvosi főiskolai tanársegédet Kaposvárra, járási és városi magy. kir. állatorvosnak, továbbá Ulreich József magy. kir. állatorvost a budapesti magy. kir. állatorvosi főiskoláról Ó Dombóvárra, járási magy. kir. állatorvosnak; Schulmayer Mátyás, kaposvári járási és városi m. kir. állatorvost Győrbe, a magy. kir. állategészségügyi hivatalhoz és Lieblich József, Ó-dombóvári járási m. kir. állatorvost Magyar-Régenbe járási magy. kir. állatorvosnak.

— (Nyári mulatság.) A Zsolnagvári tűzoltóság a jövő vasárnap, f. hó huszonegyedikén az üszöghi erdőben nyári mulatságot rendez. Az erdő táncterülete pompásan lesz díszítve s este kivilágítva. A zenét a gyári tűzoltó zenekar szolgáltatja s lesz konfetti és serpentin, világpósta és egyéb szórakoztató mulatság is. Belépti-díj a mulatságra 50 fillér.

— (Járványok a vidéken.) Baranyavármegye közegészségügyi hatósága most bocsájtotta ki a múlt junius hó 15-étől junius 30-ig a vármegye területén előfordult járványos betegségekről szóló kimutatását. Az említett fél hónapban a legtöbb kóros esetet a kanyaró okozta, mely kilenc községben 57 kóros esettel lépett föl, melyek közül 15 halálos kimenetelű volt. A ronsoló toroklob hét községben 9 kóros esettel és 3 halálozással lépett föl. A bélfagymáz három községben 4 kóros esetet okozott, halálozás azonban nem fordult elő. A vörheny járvány a pécsi járás

Kövágó-Szöllős községében tíz esetben fordult elő, melyek közül azonban egy sem volt halálos kimenetelű. A hőkhurut 4 községben 10 esettel lépett fel, de halálozást nem okozott.

— (Új szárnyvasut.) A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének kezelése alá tartozó szent-lőrinc—szlatina—naisici helyi érdekű vasutak noskovci—drávaparti szárnyvonala Noskovci—Dráwapart átrakódóhelylyel f. évi július hó 9-én a nyilvános forgalomnak átadott. Ezen szárnyvonal Noskovci állomás és a Dráva híd között ágazik ki és csakis kocsirakomány teherárak szállítására szolgál, Noskovci—Dráwapart rakódóhely csupán a hajóval továbbítandó és azzal érkező kocsirakomány teherárak szállítványok átrakódásaira van berendezve.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 16-án reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 860 kb., az elmentartóban 400 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1290 köbméternek találtatott.

— (Hazafias görög keleti püspök.) Grábóc tolnamegyei községben a kalugyer zárdában fényes ünnepség folyt le. E napon volt az új zárdafőnök beiktatása, kit dr. Bogdánovics Lucian görög keleti püspök vezetett be hivatalába. A püspök papszentelést is végzett fényes segédlettel. A zárdában az egyházi szertartások után 75 terítékű ebéd volt, melyen a püspökön kívül részt vettek: Perczel Dezső képviselőházi elnök, Dóry Pál alispán, Krecsmarik Pál kir. ügyész és még többen Szegszárdról és a környékről. Általános jó benyomást tett a jelenvoltakra, hogy a görög keleti zárdában igazi magyar szellem uralkodik; ebéd alatt dr. Bogdánovics püspök ékes magyar nyelven nagyszabású beszédet tartott. Perczel házelnök, Dóry alispán és még többen dicsőítették a magyar érzelmű tudós püspököt.

— (A Dunántúli Rabsegélyező-egylet) kiadta jelentését humánus munkásságának tavalyi esztendejéről. Az egyesület megérdemli a támogatást, mert az emberszeretet gyönyörű munkáját végzi. Az egyletbe való belépés bejelentésének legegyszerűbb módja a csekély tagsági díjnak Schwarz Károly könyvkereskedő, egyleti pénztáros címére (Sopron, Várkerület) való megküldése. A Dunántúli Rabsegélyező-Egylet elnöksége: Takáts Dénes kir. törvényszéki elnök, egyleti elnök, dr. Baán Endre Sopronvármegye alispánja, alelnök és dr. Stengl Antal alügyész, titkár.

— (Névmagyarosítás.) Güns Géza, szegszárdi illetőségű, budapesti lakos vezetéknevének »Gönczi« re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— (Szabadságon.) Pintér Ferenc, városi tanácsos, a katonai ügyosztály vezetője, négyheti szabadságra ment. A tanácsnok Pécsről tegnap Fiuméba utazott s onnan Cirkenicába megy, hol Majorossy Imre polgármester már két hét óta üdül.

— (Gyógyszerekről.) Az utóbbi időben nem ritkák a magyar, kir. belügyminiszternek oly értelmű leiratai, melyekben az illetékes hatóságokat kártékony hatású (vagy teljesen hatástalan) gyógyszerekre teszi figyelmessé s e gyógyszereknek közforgalomból való kivonását rendeli el. Legújabbán a belügyminiszter a Gehrik testvérek berlini cég által forgalomba hozott oly bársony szalagokra hívja fel a hatóságok figyelmét, mely szalagokba állítólágy valami, a fogzást elősegítő szer van bevarrva. Miután ez a »gyógyszer« — bár nem ártalmas — teljesen hatástalan, a mi-

niszter a bársonyszalagoknak a forgalomból való kivonását rendelte el. Ugyanebben a sorban részesült a Fragner, prágai gyógyszerész által forgalomba hozott dr. Rosa-féle életbalzsam, mely álóét tartalmaz, s így orvosi ellenőrzés nélkül használva, nemcsak kártékony, de végzetes hatásúvá is lehet.

— **(Vidéki múzeumok segélyezése.)** *Wlassics* Gyula kultuszminiszter 70 ezer koronát utalványozott ki vidéki múzeumok, régiségtárak és könyvtárak segélyezésére. Ez összegből a pécsi városi múzeum régiségtárának és iparművészeti gyűjteményének 300 korona; a *szegvárdi* vármegyei múzeum könyvtárának 500 korona és néprajzi gyűjteményének 600 korona jut.

— **(Rabló asszonyok.)** *Kiss Róza*, duna-pataji, *Pajda Zsuzsa*, gyűdi illetőségű asszonyok baltával felfegyverkezve betörték *Kelemen* Dávid, gyűdi lakos házába és onnan nagyobb mennyiségű ruhát és ágyneműt raboltak el. *Kiss Róza* a tett elkövetése után Siklósra szökött s most ott fogták el s behozták a pécsi királyi ügyészség fogházába. Társa ellen szintén megindította a bíróság az eljárást.

— **(Megrabolt cselédleány.)** *Maimel* Teréz cselédleány eleddig ismeretlen tettes ellen tett feljelentést a rendőrségen, a ki tegnap este, úgy tiz óra tájban, mikor ő kint állott a kapuban, felfeszítette ládáját s abból kivett 10 koronát, két gyűrűt s két fülbevalót. Most keresik a feljelentésre a tettest, a ki valószínűleg valami jó ismerőse lehet a

szegény cselédleánynak, mert ládáján kívül semmit sem kutatott fel s így bizonyosan tudta, hogy ezek az értékesebb dolgok ott vannak a ládában.

— **(Betörések.)** Baranyavárott egyik közelmúlt éjjel betörték *Bánáss Kuzman* istállójába s onnan ellopták nevezettnek a ruháit és két lóra való lószerszámot. — *O-Dombóvárott* szintén betörés útján ruhákat loptak el *Rapinger* Vince, ottani lakóstól. Végül *Müller* Ádám szüri lakos udvarán az ólat törték fel s elvittek onnan három darab birkát. Az ismeretlen betörőket keresik.

— **(Vérengzés egy vásárban.)** A vaiszlói országos vásárban véres verekedés történt. Három hiricsi ember összeveszett két vejti emberrel s bottal, késsel, sörös pohárral támadván rájuk, véresre verték őket. *Szilágyi* József, *Biró* Lajos és *Pölöskei* Imre voltak a támadó felek s véresre verték *Járó* Samut és *Járó* Józsefet. A verekedésnek csak a megjelent csendőrök vetettek véget, a kik a verekedőket feljelentették a bíróságnak.

— **(Elsüllyedt uszályhajó.)** Eszék mellett egy uszályhajó a Duna és Dráva torkolatánál tegnap elsüllyedt. A terhekkal megterhelt hajó Ujvidékre igyekezett, utközben azonban léket kapott, a mit későn vettek észre. A hajó személyzete közül csak egy ember menekült meg, négyen a vízbe fulladtak. A szerencsétleneket eddig még nem találták meg.

— **(Meglopta a társát.)** Kaposvárott *Stefán* János lakatossegédétől a társa, *Krein*

istván, ellopta a zsebóráját láncsal együtt s azután Kaposvárról Pécsre szökött. Itt az órát és láncot zálogba tette, a nyert pénzt elköltötte, a zálogcédulát pedig a vendéglősnek, hol hitelbe étkezett, zálogként átadta. — Ma azután rendőrségünk elfogta a szökevény tolvajt, ki mindent tördelmesen bevallott, átkísérték a kaposvári ügyészséghez.

— **(Bottal fasetett.)** Nem igen kérnének a korcsmárosok az olyan vendégből, a milyen vendége volt a minap *Reizer* Péter, diósberényi korcsmárosnak. Mert ez a vendég megivott ugyan egypár üveg bort, de azután nem csak az üvegek száma felett veszett össze a korcsmárossal, de fizetni sem akart. Mikor pedig a korcsmáros erélyesen követelte a bor árát, a vendég a kezében levő bottal támadt rá és véresre verte. S minden úgy történt, hogy a bottal való fizetést ki sem látta s az idejekorán megugrott vendég tagadja nemcsak azt, hogy ő bántotta a korcsmárost, de egyáltalán azt is, hogy ő ott volt a korcsmában. S egyelőre *Reizer* Péternek megitták a borát, meg is verték mellé, de se pénzt, se elégtételt a megverésért még ezideig nem kapott.

— **(Legény-becsület.)** Ilyen is van faluhelyen. Megeshetik, hogy a falu egyik-másik legényére haragszanak a leányok s ilyenkor azután a nyelvökre veszik és beszélnek róla faluszerte mindent, csak jót nem. Így volt *Varga* János vaiszlói legény is *Pap* Marival, az ifju *Pap* János leányával. — De *Pap* Mari addig ócsárolta, rágalmazta mindenki előtt *Varga* Jánost, míg az a megtá-

II.

Másnap reggel *Duhour* Jakabot, ki a *Lisle* ur kíváncsiságát annyira fölébresztette, a fogadó reggeli látogatóinak zaja korán felkelté. Pitoisetnek a házat, az egyetlen vendéglőt *Auberive*ben, éppen nem lehetett béke templomának nevezni.

Poharak csörömpölése, a reggelizők hangos beszélgetése, az ebek csaholása, összevegyülve a vendéglősnek rikácsoló hangjával, nem valami kellemes összhangot adtak. Az új erdész nem tudott tovább aludni; hirtelen felöltözöködött s ama hársfasorok közé menekült, melyek a vendéglővel szemben voltak s a folyócskának két ága közé szorultak. Eme fasorok, melyeknek két vízközi séta-ut volt a neve, a falut az *Auberive*i régi apátsággal kötötték össze. E sétatut egyik oldalán túl a malom terült, míg a másik oldalán a *Lisle* teraszszerűleg emelkedő kertje látszott. A nagy zaj, lárma *Duhour* Jakabot éppen nem gyönyörködtette. Miután oly szerencsés volt, hogy midőn az erdészeti akadémiából kilépett, azonnal alkalmazást nyert szülővárosában, családjától csupán egyszer vált meg, mikor Németország erdőseiben tanulmányozás végett utazgatott. A vendéglői élet éles ellentétben áll a nyugalmas, rendezett szülői házzal s így nem csoda, hogy itt most idegennek érezte magát és sehogy sem tudott ideiglenes lakásával megbarátkozni.

— Ugyan mondja csak *Evonyme*, — vágott közbe hirtelen *Antoinette* — miért nem nősült ön meg minden házias hajlama mellett?

A leány egyik könyökét a térdére támasztotta s állat tenyerébe rejtve, csintalanul tekintett a sóhajtozó *Evonymere*.

— Barátaim épp úgy csodálkoznak e fölött, mint kegyed, — viszonzá a fiatal ember — de hát megnősülni annyi, mint minden hiu álom előtt ajtót zárni, annyi: mint egy megtekintésre méltó vidéket kalauz kíséretében bejárni s tűrni ennek hivatásszerűleg betanult csevegéseit.

Antoinette nevetett, mi azonban *Evonyme* urat éppen nem zavarta.

— És aztán — folytatá sajátos őszinte arckifejezéssel — bevalljam-e kegyed előtt? én félek az asszonyoktól.

Antoinette most még jobban nevetett s enyelegve közelebb hajolt *Evonyme*hez.

— Micsoda? Minden nőtől fél, még tőlem is?

— Kegyedtől? — kérdé *Evonyme*, kissé gondolkozva — Kétségkívül, sőt kegyedtől különösen. Már egy-egy asszony is veszélyes lehet; hát még egy fiatal leány, a ki valósággal egy félelmes, elfátyolozott *Irish*, kinek leple csak a házasság után hull le; csak akkor tudjuk meg, egész életünkön át ki lesz oldalunkon. Némelyik angyalt, a másik libát, emez apácaszeliességű nőt, amaz meg furiát kap élettársul.

— Nagyon szeretném tudni, hát én vajjon mi leszek, ha fátyolom lehull — kacagott *Antoinette*, hirtelen

madott legény-becsületért tetteg vett tőle elégtételt. Megverte Pap Marit akkor, mikor egy csomó öregasszony előtt gázolt a becsületében. Természetesen Varga Jánost feljelentették ezért a bíróságnál; de ő ott is azzal védekezik, hogy a legény-becsületét védelmezte!

— **(Elégett takarmány.)** Nagy tűz volt a napokban Bolmány községben. Gábrányi Ede és Dorner Samu tulajdonát képező takarmány gyuladt ki a szérűskertben s mire a tüzet észrevették, már az egész kazal lángban állott s le is égett. A kár több száz koronára rug. Hogy a tűz miből keletkezett, eddig még nem tudjuk.

— **(Új drogueria.)** Krebsz Ödön, pécsi okl. gyógyszerész, kit Pécssett folytatott hosszú gyakorlata folytán a közönség előnyösen ismer. Pécssett, az Irgalmasok-utcájában a nyert belügyminiszteri engedély folytán, a modern kor igényeinek megfelelőleg berendezett gyógyfűszer és illatszer kereskedést nyitott.

— **(A csavargó büne.)** Rátsker József, ráckozári lakostól a minap elloptak két tajtpipát. Valami kolduló ember tévedhetett be a házba és az egyik szobába észrevétlenül besurranván, az épen ott kezűgyébe eső pipákat ellopta. A tettest ki is puhatolták ily nyomon haladva, Lichtenberger János, csibráki illetőségű csavargó személyében, kinél a lopott pipák közül egyet megtaláltak; a másikat már eladta s az árát elitta. A tolvaj csavargót a sádsi járásbíróság börtönébe kísérték.

— **(Valódi ezüstartágyak)** tömör nehéz kivitelben, nevezetesen teljes evőkészletek pompásan összeállítva, szép ezüst asztali állványok, sütemény és névjegy kosarak, csinos felszolgáló tálcák, pazar, szép kivitelű thea, kávé, cognac, fagyalt és punsch szervizek igen gazdag választékban, megtekinthetők Schönwald Imrénél.

Tőzeg- árnyékszék.

Tekintetes

**Kraus István urnak
Pécssett.**

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított **tőzegszóró klozettekkel teljesen meg vagyok elégedve.** A klozettek kifogástalanul működnek és **teljesen szagtalanok.**

Tisztelettel

Dr. Mende Lajos.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomás jegyzetei

1901. július 16. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 761.7 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 24.7 °C.

• maximuma: 29.1 °C. } teg napi.
• minimuma: 15.3 °C.

Párányomás: 18.2 mm.

Relatív nedvesség: 57. %

Felhőzet: 7° Cirr-cum. SW.

Szélirány s erő: NW. 4. —

Csapadék 24 órai: 0. — Harmatp. 14.0 °C.

Változó felhőzet, szeles, csapadékra hajlam.

Dr. Oziva.

Művészet, irodalom

A naiva arcképei.

Pécs, 1901. július 16.

Érdekes pör van jelenleg készülődben egy kis városban. A hőse egy fitos orru, bogár szemű naiva, aki járásbíróság elé állit egy fotografust.

A kis színész nő ugyanis hosszú könyörgések után kénytelen volt engedni tisztelői kérelmének s ellátogatott a fényképészhez, hogy megörökítse magát legjobb szerepeiben aztán majd az ilyen képekkel viszonyozza azt a sok fellángolást, szerelmes verset, amivel elhalmozták naponta.

A képek el is készültek, a naiva azonban, mikor át akarta venni, csodálkozva kiáltott fel:

— Kit ábrázolnak ezek?

— Hát a kisasszonyt.

A bodros fő megrázkódott.

— Valami tévedés lesz a dologban, mert ez nem én vagyok.

Huszonegy képről volt szó, a fényké-

főlkelve s pajzán, kihívó arccal állva meg Evonyme előtt. A parázstűz kiemelte a homályból a leányka karcsu természetének körvonalait, melyet a testhez tapadó merinoruha még előnyösebben tüntette föl. Arca egyébiránt misztikus félhomályban volt, melyet csak koronkint világított meg a tűznek föl-föllobbanó lángja s ekkor látni lehetett a finom nyakat s a tojásdad kerek, fürtös hajtól keretezett, szellemes arcot, a Leonardo da Vinci-féle iskola fejcskével.

Evonyme bámulva nézte Antoinette nagy szemét, gunyosan biggyesztett ajkát.

— Nos, — szól Antoinette, keresztbe fonva karjait — mondja csak, miféle szörnyeteg vagyok én?

— Kegyed? — válaszolt az ifju vontatva, — hab-leány. Ugy van; kegyed a vízből szállt ki e világra; meg van benne a hableánynak bája és elevensége, ennek hirtelen felgerjedése és csalékony nyugalma. Zöld szeme is megőrizte nyugtalanító színét. Annak, a kit kegyed szeretni fog, jól megedzett szivre lenne szüksége; ha egy pillanatra el talál érzékenyülni, akkor jaj neki. Akkor őt elragadja kegyed eredeti hazájának mérhetetlen örvénye.

Evonyme elhallgatott, mert Antoinette arca elborult, mosolya eltűnt s szeme könnyel telt meg.

— Ön tehát rossznak tart engem, — szól a leány tompán.

E gyors változás és könyek láttára Evonyme lelki-furdalást érzett.

— Ejh, hiszen csak tréfáltam! — kiáltott föl, nyers hangjának nyajasabb kifejezést iparkodva adni; — hanem

hát ugy vagyok én, mint Lafontainenek ama számára, s mely a kis kutyáját akarta utánozni: tréfáim kissé otrombák, bocsásson meg s ne vegye komolyan ama szavaimat.

Éppen ekkor hallani lehetett, a mint Százsorszég az ajtót kaparta s Antoinette sietett letörölni könyeit.

Lisle ur már visszatért s belépve, redőbe vonta homlokát és a fogai közt füttyörészett, mi nála rossz kedvet árult el.

— Nos, atyám — kérdezte a leány — láttad-e az új erdészt?

— Láttam — dörmögte Lisle ur. — De sajátságos uri ember lehet ez. Előzékenységemet csak alig kegykedett figyelembe venni. Nem is tudom, honnan szedi most elő a kormány az ő hivatalnokait!

— Mindjárt gyanítottam én — viszonzá a leány — ugy-e efféle vén mogorva medve ő?

— Vén? ... Dehogy! Harminc éves, komoly arcu ember s oly fekete szakála van, mint a korom.

Antoinette arca némi érdeklődést fejezett ki; Evonyme pedig az új erdész neve után kérdezősködött.

— Duhournak hívják — mondta Lisle ur.

— Duhournak? — ismétlé Evonyme, miközben főlkelt s távozni akart. — Nekem is volt ily nevű tanulótársam. — Különös lenne, ha ez az erdész ugyanaz volna.

— Duhour! — kiáltott föl Antoinette — a név egyezik a személyleirással; alkalmasint az ön ismerőse lesz az, Evonyme. — Jó éjt; fáradt vagyok s aludni óhajtok.

pész következőleg kétségbeesetten kezdett bizonykodni.

— De az Istenért, kisasszony, ide nézen, ez a maga fitos orrocskája, a szeme, a szája, mind maga ez.

— Már pedig ismételtelen mondom, hogy tévedés van a dologban. Ön összetévesztett engem a kínai anyacsászárnéval s annak a képét akarja a nyakamba sózni. Nem fogadhatom el. Ajanlom magamat.

A fényképész egy éjszakai gondolkodás után jó ötletre ébredt. Kitétte a kirakatba a képeket s nagy betűvel följé írta a következőket:

Üzletem abban a kiváló szerencsében részesült, hogy megtisztelt látogatásával a kínai anyacsászárné. Itt látható a róla felvett 24 kép, a minnek kiváltására azonban már nem vállalkozott, mert nincs rá pénze, alighanem fölemész-tette a sok háboru.

A kis város közönsége csakbamar ráismert a naivára, a ki most már sirással töltött egy egész napot, majd megtette nyilvános becsületsértés címén a fotografus ellen a feljelentést.

Viszont a fényképész tanukkal tudja igazolni, hogy a naiva saját kijelentése szerint a fölvételek nem ő róla készültek, hanem a kínai anyacsászárnéról. B.

○ A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedűzenemű folyóirat most megjelent 14-ik füzeté a következő szép zenemű ujdonságokat tartalmazza: I. *Orbán Arpád* »Leszállt az éj, reszketnek a csillagok» magyar dalt. II. *Gaál Ferenc* »Szerb népdal egyveleg-ét.» III. *Mendelshon Bódog*. »A vándormadarak bucsuja» Duettet. IV. *Beriof Ch* »Souvenir de Mozart» hegedűre zongorakísérettel. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden füzeté, miért az minden zongorázó és hegedűsnek, ki a legjobb magyar dal, műdal, cuplé, salon, tánczenét s hegedűujdonságokat kedveli, különösen figyelmébe ajánlhatók annak havonként kétszer megjelenő 10—10 oldal tartalmazó füzetéi. Egy negyedévben 6 füzet 10 oldal tartalommal 3 korona előfizetésért kapható s előfizetések a most folyó negyedre s egyéb hangjegyekre szóló megrendelések a „Zenélő Magyarország” *Klökner Ede* (zeneműkiadóhivatalába Budapest VI. Csengery u. 62. augusztus 1-étől VIII. József-körut 24.) intézendők, a honnan mutatvány füzetet 60 fillér beküldése ellenében megismerésre bérmentve küldenek.

Tanügy.

Iskolai Értesítők.

— A pécsi izr. népiskola és hittani intézmények Értesítője az 1900—901. tanévről. Közli: *Klingenberg J.*, népiskolai igazgató, iskolaszéki jegyző. —

A pécsi izraelita hitközség népiskoláinak huszonkettedik tanévről számol be ez az Értesítő.

A most mult tanévre összesen 345 rendes és 4 magántanuló iratkozott be; 29 cel több, mint az előző tanévben. Egész tandíjat 129, fél tandíjat 54 tanuló fizetett s tandíjmentes volt 166 tanuló. A fiúiskolában volt 172 haladó és 19 ismétlő, a leányiskolában

117 haladó és 20 ismétlő; kimaradt 11 tanuló.

Az iskola több ünnepélyt rendezett, nemzeti és kegyeleti jelleggel. A növendékek egészségi állapota ugyan jobb volt, mint az előző évben, de a vörheny, torokgyík és mirigydagatok sok betegséget okoztak. Azonkívül nagyobbmérvű idegbajok is mutatkoztak egyes leánynövendékeken s több rövidlátó is akadt a növendékek között.

Az iskola tápiotézete az idén fennállásának nyolcadik évét töltötte be. Alapítványokat tettek özv. *Uilmann M. Károlyné* és *Glass Hermann*. Az intézmény bevétele 2193 kor. 25 fill.; kiadása 1708 kor. 89 fill. volt. Kiosztatott a tanévben 5552 adag étel. Magának az iskolának bevétele 25 309 kor. 86 fill.; kiadása ugyanannyi volt.

A tanító testület az igazgató vezetése alatt 6 tanítóból, 2 tanítónőből, 1 kántorból és 1. hitoktatóból állott.

A fiúiskola I. osztályában volt kitűnő 15, másodrendű 3. A II. osztályban kitűnő 12, másodrendű 5. A III. osztályban kitűnő 8, másodrendű 7. A IV. osztályban kitűnő 7, másodrendű 3. A leányiskola I. osztályában volt kitűnő 8, másodrendű 1. A II. osztályban kitűnő 11, másodrendű 4. A III. osztályban kitűnő 6, másodrendű 11. A IV. osztályban kitűnő 3, másodrendű 4. Az év végén összesen levő 333 tanulóból volt kitűnő 70, másodrendű 38; a többi jeles (72) és elsőrendű (153). A fiúiskola I. osztályában volt 51 rendes és két magántanuló; a II-ban 44; a III-ban 56; a IV-ben 45. A leányiskola I. osztályában volt 32 rendes és 2 magántanuló; a II-ban 43; a III-ban és a IV-ben 22 tanuló.

A főreáliskolában, főgimnáziumban, a tanítóképzőben, a városi népiskolában és a városi polgári leányiskolában az izraelita tanulók hitoktatásáról szintén a hitközség gondoskodott. Az erre vonatkozó kimutatás szerint hitoktatásban részesült a kir. főreáliskolában 199 izraelita tanuló; a polgári leányiskolában 101 növendék; az alsótoki kereskedelmi iskolában 39; a belvárosi községi fiúiskolában 34; az iparostanonc-iskolában 22; a kath. főgimnáziumban 13; a szigetikülvárosi népiskolában 13; a belvárosi községi leányiskolában 12; a felsővámház-utcai népiskolában 10; az ágostontéri népiskolában 6; a tanítóképző-intézetben 6 és a zárdaiskolában 4. Összesen 321 fiú és 133 leány, vagyis 454 növendék, a mely szám az előző iskolai évhez képest 14 szaporulatot mutat.

Az értesítő a jövő tanévre szóló tudnivalókkal záródik be.

Közgazdaság.

Pécs, 1901. július 16.

A próbacséplés eredménye.

— Hivatalos jelentés a termésről. —

A földmívelésügyi miniszter ma ismét jelentést ad a várható termésről. Ebben a jelentésben a becslést már tulnyomóan a próbacséplés tényleges eredményei váltják fel s a mit ezek mutatnak, azon bizony semmi örvendeteset nem találunk. Az eddigi becslések, amelyek az idő haladtával mindegyre kedvezőtlenebbül hangzottak, még mindig tulvermesek voltak, amennyiben a mai számok az ideai terméshozamot még a tiznap előtti becslésnél is sokkal rosszabbnak mutatták.

A legrosszabbat várhatunk ideai buzatermésünktől, a melyet hivatalosan ma 35.021,716 métermázsára mondanak a június 30-iki 36.219,451 mm.-nyi becsléssel szemben. Tavaly 38,434,181 mm. buza termett Magyarországon s így 1901-ben 2,921,455 métermázsával kevesebbet aratunk, mint az előző évben. Rozs tekintetében valamivel jobbak az állapotok, mint tavaly, de mégis gyengébbek, mint tiz nap előtt voltak. Ugyanis a minisz-

teri jelentés rozstermésünket ma 11,690,380 métermázsára teszi a június 30-iki 11,759,768 métermázsával szemben. 1900-ban 11.128,120 mm. rozunk termett s így az ideai eredmény 562.260 métermázsával kedvezőbb a tavalyinál.

Árpa termésünket 10 222,087 m.m.-ra teszi a miniszter a június 30-iki 10.543,385 mm.-val szemben, tavalyi árpatermésünk 11.730 828 mm.-t tett s így a rosszabodás 1.508.741 mm. Zabból 9.609,095 mm.-t várhat az ország, a miniszter tiz nap előtt még 9 637,297 mm.-ra becsülte ebbeli termésünket. A rosszabodás tehát 28 202 mm. A tengeri elég jól áll s ha az időjárás is ugy akarja, a kukorica még némileg jóváteheti azt a hiányt, amelyet a silány aratás a többi gabonaneműekben okozott. A miniszter nagy érdekű jelentését itt adjuk:

Csalódás éri ez idén a gazdát minden kalászos terménynél, de mindannyi közt a legérzékenyebb a veszteség az ország főterményénél, a buzánál, a melyből a terméskilátások a legutóbbi becslés óta elmúlt 10 nap alatt újból jelentékeny mértékben csökkentek. Ezt a nagy mértékű csökkenést a sok elemi csapás, de különösen a nagymérvű tartós szárazság és hőség, illetve az ezt megelőző rozsdás és üszög, továbbá a jégesők és részben több helyen a tömegesen fellépett és sok kárt tévő rovarok okozták. Most, amidőn az aratás országszerte javában folyik és részben a cséplés is megindult, — most tűnik ki mindentelére a károsodás mérvé. A termésátlagok a remélténél majdnem mindenütt kisebbek; ritkaság számba megy az a vidék, a hol a termés a várakozást felülmuta volna.

Az egészen hibátlan buza, rozs, árpa vagy zab — az ország nagy részében és különösen az Alföld egy részében ritkaság számba megy.

Az ideai buzatermés, szemben a mult évivel, több mint két millió métermázsával igérkezik gyengébbnek. A rozstermés mennyiségileg valamivel jobbnak igérkezik a tavalyinál.

Az árpatermés mennyiség körülbelül 1 1/2 millió métermázsával kevesebb, mint a mult évben volt.

□ **Kinek van eladó ménlova?** A földmívelésügyi miniszter felhívja mindazokat a tenyésztőket, kiknek három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet meg nem haladt koru ménlovuk van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménlő mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztában áll, továbbá az eladási árt is (egy koronás bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb ez évi aug. hó 10 ig a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnak jelentsék be. Az eladandó ménnek a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakhelyéhez képest, úgy mint a mult évben, ismét egyes központokon fognak bizottságilag megvizsgálni és a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvéteit; 165 centiméternél alacsonyabb mének, tekintettel a méntelepekben már meglevő anyagra, nem vásároltatnak, kivéve ha az egyed kitűnő minősége a megvevést kívánatosá teszi. A megvásárolt ménnek vételárát annál az adóhivatalnál fogják kifizetni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölt.

□ **A mohács—pécsi vasút kimutatása.** Bevételek június 1-től 30-ig 143.508 korona, ehhez a bevételek január 1-től május végéig 675 971 korona, összesen 810.479 korona.

□ **A tejtermelők védelme.** A földmívelésügyi miniszter körrendeletben felhívta az összes törvényhatóságokat, hogy figyelmeztessék

sék az érdekelt gazdákat, hogy mielőtt tejtermékeik értékesítése tárgyában valamely vállalkozóval szerződési vagy egyéb kötelezettséget vállalnának, forduljanak bizalommal a földművelésügyi miniszterium orsz. tejjgazdasági felügyelőségéhez, a mely a szükséges tájékoztatást díjtalanul szívesen megadja.

TÁVIRATOK.

— **A kattarói vasut megnyitása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Raguzából táviratozzák: Ma reggel hat órakor indult meg Mostarból a kattarói vasut első vonata, a virágokkal diszitett mozdonyal, a gabela-buni új vonalon. Fél hét órakor Trebinjébe érkezett a vonat, hol a feldiszitett pályaudvarban **Kállay** külügyminiszter bosnyák nyelven rövid felköszöntőt mondott, éltetve a királyt. Utána **Appel** báró országos főnök beszélt, Kállayt éltetve. Lakoma után a miniszterek kimentek a környékbeli réten tartott népünnepre.

— **Egy kuriai bíró ügye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az aradi Szelle-féle csődügygel kapcsolatban nagy port vert fel most **Kormos** Adolf kuriai bíró ügye, kinek ügyében egy fővárosi hírlapíró ma délben beszélt az igazságügyminiszterrel, ki a következőket jelentette ki:

— A hivatalos vizsgálatot megindítottam **Kormos** ellen s mindenben **szigorú utasítást** adtam. Minden esetre a legkorrektebbül fogok eljárni. **Kormos** nyugdíjazása nincs a **Szelle**-ügygel kapcsolatban. Mikor **Kormos** nyugdíjazása szóba került, a **Szelle**-ügyről egyáltalán nem voltam értesülve; hanem **más ügygel kapcsolatosan** kellett a nyugdíjazást elrendel-nem. A Kuriára ezen ügy — remélem — semmi befolyással nem lesz; bár **az eset mindenesetre nagyon szomorú.**

— **Feleséggyilkos fuvaros.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap este az **Andrássy-uti Schusztter**-féle csemegeüzletben alkalmazott **Graf** Jozefin pénztárosnőt rovott multu férje, ki most szabadult ki a börtönből, névszerint **Hackspacher** volt fuvaros agyonlőtte, mert az asszony nem akart vele együtt élni. A gyilkost a főkapitányságon ma sokáig vallatták. **Hackspacher** nyugodtan viselkedik s elmondta, hogy szerette az asszonyt s az keserítette el annyira, hogy a felesége nem akart hozzá visszatérni. Tegnap reggel óta tizennyolc korsó söröt ivott meg s így — vallomása szerint — teljesen részeg állapotban követte el a gyilkosságot, mely fölött azonban a legcsekélyebb megbánást sem érzi. Bevallotta még, hogy július 8-án szabadult ki a börtönből s a tegnapi napig folyton üldözte a feleségét. Kihallgatása végen egykedvűen kérdezte a rendőrfogalmazót:

— Ugy-e most felakasztanak?

— **Ottó főherceg fia Budapest.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Ottó** főherceg elsőszülött tizenéves fia egy órnagy kíséretében Buda-

pestre érkezett. A fiatal főherceg a „Hungária“-szállodában szállt meg, hol „Wallis gróf“nak írta magát a vendégkönyvbe, majd a közös étkező teremben ebédelt kísérelével. Kivel magyarul beszélgettek. Délután gyalog sétált a főherceg a fővárosban s sok képeslevelező lapot vásárolt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Jó házból való fiu
tanoncnak

felvétetik.
Bővebbet **Goldberger Gyula** fűszer-és csemege üzletében Pécsen (Király utca.)

Dr. Tolnai VIZGYÓGYINTÉZETE

PÉCSETT. a sétaléren.

Összes vizgyógyműveletet közös és elkülönített teremben. Massagevillanyos fényfürdő (soványító kuráknál) gőzszekrény.

Meleg ásványfürdők. Reichenhall rendszerre berendezett belégző osztály.

A vizkúra különösen javulva van gyenge idegzetűeknél, gyomor és belek renyhességénél, álmatlanságnál, szédülésnél, idült rheumánál, általános gyengeségnél stb.

Modern berendezés. Orvosi felügyelet. Mérsékelt árak. Felvétel naponta d. u. 4—6-ig.

Kitűnő minőségű kajszin és francia barack

jutányos áron kapható
Kindl Ferencnél Pécsen, Munkácsy Mihály-utca 35.

GYOMORBAJOSOKNAK!

Mindazoknak, kik meghűlés vagy a gyomor túlterhelése, úgy hiányos, nehezen emészthető, nagyon forró vagy nagyon hideg ételek, vagy rendszeren életmód által valamely gyomorbetegség, mint:

gyomorkatarhust, gyomorgörccsöt, gyomorfájást, nehéz emésztést vagy elnyájkosodást tapasztalnak, ez alkalommal jó házi szer ajánlatik, melynek kitűnő hatása évek óta ki van próbálva. Ez pedig a

Ullrich Hubert-féle fűszerbor

Ezen fűszerbor különféle kitűnő, gyógyító hatású fűszerekből és jó borokból állítatik elő és erősíti az ember emésztő szervét. Fűszerbor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegíti a vérnek ujja való képződését.

A fűszerbornak kellő időben való alkalmazása által a gyomorbetegségek csirájában elfojtatnak. Azért nem szabad késlekedni a kellő időben való használatba vétellel. Jelenségek mint: fejfájás, böfögés, gyomorégés, szédülés, rosszullét hányással, melyek kronikus (idült) gyomorbetegségeknél inkább fellépnek, eltűnnek már néhány bevévés után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint kólikás fájások, szivdobogás, álmatlanság, valamint vérkeringési zavarok a májban, vesében és a hemorrhoidál (aranyeres) bajok a fűszerborral igen gyorsan megszűnnek. A fűszerbor megszünteti a rossz emésztést és eltávolítja könnyű székeléssel a gyomorból és belekből mindennemű emészthetetlen és rossz anyagot.

Sápkór, vérszegénység, erőtlenség, a rossz emésztés, hiányos tejes állapotának következményei: Étvágytalanság, idegesség és lehangoltság, heves fejfájás, álmatlan éjszakai elhatnyitják lassan az ilyen egyéneket. Fűszerbor az elgyengült élet-erőnek új impulzust ad. Fűszerbor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emésztést és táplálkozást, serkenti az anyagcserét és a vérképződést, lecsillapítja az idegeket és új életkedvet teremt. Számtalan elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

Fűszerbor kapható palackokban 1 frt 50 kr és 2 frtért az összes gyógyszertárakban Pécsen, Szabolcsen, Szt-Lőrincen, Pécsváradon, Nádasdon, Sásdon, Német-Bólyban, Villányban, Siktóson, Bar-Sellyén, Szigetváron, Kaposváron, Dombóváron, Mágocson, Bonyhádon, Szegzárdon, Báltaszéken, Duna-Szekcsón, Mohácson, B-Baánban, Valpón, Dine-Miholácson, Barcsen, Nagy-Atádon, Igalban, Gyöngyön, Tolnán, Baján, Bezdánban, Apatinban, Dárdán, Eszéken stb. és az ország összes gyógyszertáraiban.

Postai szétküldés Pécsről, bármelyik gyógyszertárból, az Osztrák-Magyar-Monarchia bármely helységébe három palacktól kezdve.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kérjünk kizárólag

Ullrich Hubert-féle fűszerbort.

Az én fűszerborom nem titkos szer; tartalma: Malagabor 450,0, borszesz 100,0, glicerin 100,0, vörös-bor 240,0, vadberkenye lé 150,0, cseresznyelé 320,0, kőmenny, ánizs, örvénygyökér, amerikai erőgyökér, tarnics gyökér, kálmos gyökér mindegyikből 100,0 rész. Ezen részek keverendők.